

УДК 635.652.654:631.558.3

Овчарук О. В., Овчарук О. В., Околюдько Ю. В.*Подільський державний аграрно-технічний університет, вул. Шевченко, 13, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300, Україна, e-mail: ovcharuk@mail.ru*

ТЕНДЕНЦІЯ ЗРОСТАННЯ ОБСЯГІВ ВИРОЩУВАННЯ ТА ПОШИРЕННЯ КВАСОЛІ

В умовах потепління клімату в Україні та світі за останні десятиліття значною мірою постає глобальна продовольча проблема в розв'язанні якої визначне місце надається зернобобовим культурам, зокрема квасолі.

Важливим завданням агропромислового комплексу є забезпечення збалансованого харчування людей білковими продуктами рослинного походження. Одним із шляхів вирішення є збільшення валових зборів зернобобових культур, серед яких вагоме місце займає квасоля.

Розширення посівних площ і підвищення її врожайності має винятково важливе значення для Західного Лісостепу. В Україні виробництво квасолі поступово збільшується. Так, за даними Українського клубу аграрного бізнесу (УКАБ) з 2005 по 2015 рік посівні площі квасолі зросли від 26,7 до 35,0 тис. га, найбільша частка яких зосереджена в приватному секторі на присадибних ділянках.

Серед великих агропідприємств поважне місце займає корпорація «Сварог Вест Груп», де квасоля вирощувалася на площі понад 2 тис. га за сучасною інноваційною технологією. Також, у 2015 році корпорація «Сварог Вест Груп» у співпраці з Благодійним фондом «Зміцнення громад» впровадила проект «Заробіток біля хати», учасником якого міг стати будь-який власник присадибної ділянки площею від 0,1 га. В проєкті прийняли участь біля 500 осіб у п'яти районах Хмельницької області.

Найбільші посівні площі квасолі зосереджено в Івано-Франківській, Тернопільській, Вінницькій, Хмельницькій, Закарпатській, Черкаській та Чернігівській областях, меншою мірою – в Дніпропетровській, Херсонській, Кіровоградській та Київській областях.

Вирощування і споживання квасолі в Україні набуває широкого розповсюдження. Для ефективного використання біологічного потенціалу сортів квасолі і ґрунтово-кліматичних умов Лісостепу важливе значення має розробка та впровадження у виробництво нової адаптивної сортової технології вирощування. Тому лише всебічне вивчення агробіологічних особливостей квасолі та залежність від умов вирощування забезпечить досягнення високих показників продуктивності, збільшення виробництва зерна.

Також відомо, що світовий ринок зернобобових культур, що містять білок, динамічно розвивається. Лідуюче місце займає квасоля, яка вирощується на площі біля 20 млн га з валовим збором 9 млн т зерна. Основними постачальниками є Ефіопія, Китай, Аргентина, Канада та США.

Водночас, вирощена в Україні квасоля користується попитом на міжнародному ринку, що призводить до значної частки експорту (90–95 %). Серед споживачів квасолі, вирощеної в нашій державі, є Болгарія, Іспанія, Румунія, Німеччина, а також Білорусь та Росія. Така ситуація дає поштовх для збільшення посівних площ під цією культурою та поширення в інших регіонах.

Тому, для збільшення посівних площ квасолі в Україні необхідно проводити впровадження у виробництво нових сортів та адаптованих сортових технологій з врахуванням ґрунтово-кліматичних особливостей регіону.